

גזרתי גידול מלניס מוואק בארץ

גזרתי גידול

1997

שמעון פיבניה - מו"פ ערבה

מחלת התמוטטות הפתאומית במלניס בערבה ובכיכר סדום נגרמת בעיקר ע"י פטריית הקרקע *Monosporascus*. הטיפול המקובל למניעת המחלה הוא חיטוי הקרקע במתיל ברומיד טרם עונת הגידול. בתוך מספר שנים ייאסר השימוש בחומר ובמו"פ ערבה מחפשים מזה זמן תחליפים לחיטוי הקרקע. בשנה האחרונה נבדק טיפול חיטוי באדיגן במועדים שונים מהמקובל - טיפול בסוף עונת הגידול.

ההגיון שמאחורי השיטה הנו פשוט. כפי הנראה, האדיגן אינו קוטל במידה מספקת את נבגי הפטרייה אך קוטל את התפטיר. נבגי הפטרייה נוצרים על פני שורשי מלון מתים והמסה העיקרית של הנבגים נוצרת רק לאחר תמותת הצמח והתייבשותו. כל עוד הגבעול התחתון של הצמח ירוק קיימת יצירה מועטה של נבגים חדשים. לפיכך יישום של אדיגן בתום הקטיף האחרון יקטול את התפטיר וימנע היווצרות נבגים על פני שורשי הצמחים המתייבשים.

אופן היישום באזור כיכר סדום: בתום עונת הסתיו (במהלך חודש דצמבר) לאחר קטיף אחרון, הזרמת אדיגן במערכת הטפטוף הקיימת ועם הצמחים בשטח. פינוי השטח, הקמת המנהרות ושתילה של מועד האביב. בעונה זו לא יבוצע עיבוד ולא יוחלף הפלסטיק לחיפוי הקרקע.

בתם עונת האביב (מהלך חודש מאי) לאחר קטיף אחרון, הזרמת אדיגן במערכת הטפטוף. לאחר מכן פינוי השטח. עיבוד וזיבול במידת הצורך. במהלך חודש יולי כיסוי השטח בפלסטיק לחיטוי סולרי. כעבור שבוע - שבועיים הזרמת אדיגן. שתילת העונה הסתוית הבאה (מהלך ספטמבר).

בניסוי תצפית שנערך בתחנת הניסיונות "זהר" כיכר סדום התקבלו תוצאות מעודדות.

תאור הניסוי: גודל החלקה - 2 שורות * 40 מטר.

- שתילה בתאריך 15/09/96, על שטח מחוטא במתיל ברומיד. זן ערבה.
- * יישום ראשון באדיגן ב- 27/11/96.
- שתילה בתאריך 30/12/96. זן - ערבה. עומד שתיל יחיד לטפטפת, 0.5 מ' מרחק בין טפטפות.
- * יישום שני באדיגן בתאריך 05/05/97.
- * עיבוד השטח ופרישת פלסטיק (1).
- שתילה בתאריך 03/09/97. זן 8 C. עומד - שתיל יחיד לטפטפת. 0.4 מ' מרחק בין טפטפות.
- * יישום שלישי באדיגן בתאריך 14/11/97.

בעונת האביב לא נצפתה התמוטטות בשדה, גם לא בחלקת הביקורת המאולחת בגורם המחלה. היבולים בכל השטח כולל שטחי ביקורת ושטחים מחוטאים במתיל ברומיד היו נמוכים מהמקובל.

בעונת הסתיו נצפתה התמוטטות מועטה בחלקת האדיגן - כ-10% בתם העונה. בחלקת הביקורת, 100% התמוטטות ובחלקת ביקורת שקיבלה מתיל ברומיד לפני עונת סתיו 96, 70% התמוטטות. היבול שהתקבל היה בנורמה המקובלת באזור מבחינת כמות ואיכות.

בשנה הקרובה תיבדק השיטה, בשיתוף חברת אגן כימיקלים, אצל 1-2 חקלאים מהאזור.

(1) בתצפית זו לא פוצלה מנת האדיגן הקיצית לשני יישומים.